

SAMS

Verksamhetsberättelse 2021

SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf

Innehållsförteckning

1. Förbundet.....	2
Förvaltning.....	2
Medlemskap och samarbete.....	3
Personal och kansli.....	4
Ekonomi.....	5
10-årsjubileet firades 2021.....	5
2. SAMS Vänverksamhet.....	6
Rekrytering och matchning.....	6
Samarbete och nätverk.....	6
Sociala aktiviteter inom verksamheten.....	7
Marknadsföring och information.....	8
3. Verksamheten Juridiskt ombud.....	10
Juridisk rådgivning.....	10
Intressebevakning.....	12
Föreläsningsverksamhet och information.....	15
Artiklar, texter och poddar 2021.....	15
4. Tidskriften FUNK.....	17
5. Bidragsutdelning till den sociala sektorn.....	20
Beviljade bidrag för verksamhetsår 2021.....	20
Bilaga 1 : SAMS STRATEGI 2022-2025.....	23
Mission.....	23
Vision.....	23
Värdegrund.....	23
Målgrupp.....	23
Hur når vi visionen.....	24

1. FÖRBUNDET

SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf är en samarbetsorganisation för det finlandssvenska funktionshinderområdet. SAMS mission är att arbeta för mänskliga rättigheter och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning och deras närstående. Verksamheten riktar sig till personer som vill använda det svenska språket eller finlandssvenskt teckenspråk i frågor som berör exempelvis deras hälsotillstånd och hjälpbehov. Avsikten är att förse människor med information om funktionsnedsättning på svenska. Förbundet förändrar attityder i samhället.

SAMS är ett svenskspråkigt språkrör och en aktör med bred sakkunskap. Vår verksamhet är trovärdigt och den skapar mervärde genom samarbete. Förbundet fungerar som en samordnare för svenskspråkiga riksomfattande förbund för personer med funktionsnedsättning och bevakar även medlemmarnas intressen i gemensamma och övergripande frågor. Det starka juridiska kunnandet utgör en plattform där medlemsorganisationerna kan agera tillsammans i gemensamma intressepolitiska frågor.

SAMS värdegrund ligger i Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionens syfte är att främja, skydda och säkerställa full delaktighet i samhället och lika åtnjutandet av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla personer med funktionsnedsättning. Förbundet värnar om likabehandling och god förvaltning i all sin verksamhet.

Förbundet förverkligar sitt syfte genom följande verksamheter:

- juridisk rådgivning, information och intressebevakning
- vänverksamhet
- branschevenemang för aktörer inom det sociala området
- bidragsutdelning till den sociala sektorn

Förvaltning

Förbundet har fem medlemsorganisationer: FDUV rf, FMA – Funktionsrätt med ansvar rf (FMA), Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf (FSS), Psykosociala förbundet rf (FSPC) och Svenska hörsselförbundet rf (Hörsel).

Förbundsmötet är förbundets högsta beslutande organ. Vårmötet hölls den 24 april via mötesplattformen Teams med Victoriakvarteret i Helsingfors som fysisk plats. Ordföranden, verksamhetsledaren och producenten (som ansvarade för tekniken) deltog från mötesrummet i kvarteret Victoria. SAMS jurister Marica Nordman och Elias Vartio redogjorde för aktualiteter inom påverkansarbetet och lagstiftningsprocesser under punkten aktuellt inom intressebevakningen. På vårmötet behandlades de stadgeenliga ärenden och en stadgeändring som möjliggör att förbundsmöten kan hållas virtuellt.

Höstmötet hölls den 17 november som ett hybridmöte. Som fysisk plats var möteslokaliteterna på SOSTE på Universitetsgatan 5. Delegaterna bjöds på lunch, Emelie Möllerström inledde mötet med tre solosånger. Juridiska ombuden redogjorde för

aktualiteter. Verksamhetsledaren presenterade förbundets strategi för 2022-2025. På höstmötet behandlades de stadgeenliga ärenden. Efter som förbundets långvariga revisor Eva Bruun har meddelat att hon inte ämnar fortsätta med uppdraget, valdes en ny revisor. Revisionsammanslutningen Grant Thornton och där Thérèse Haldin-Holmström valdes till revisor. Eftersom det handlar om en revisionsammanslutning utsågs ingen revisorssuppleant.

Styrelsen, som ansvarar för förbundets intressen och förvaltning, bestod under verksamhetsåret av följande personer:

- Beatrice Wahlström, ordförande (FDUV), suppleant Irja Bergholm (FDUV)
- Johan Sundholm, vice ordförande (FSS), suppleant Matthias Jakobsson (FSS)
- Christer Rönnlund (FSPC), suppleant Marja-Lena Södergård (FSPC)
- Lars Hedman (Hörsel), suppleant Nora Strömman (Hörsel)
- Martin Relander (FMA), suppleant Gun Ainamo (FMA)

Styrelsen har sammankommit sex gånger till styrelsemöte och en gång till ett strategimöte. Tre styrelsemöten ordnades via Teams och två som fysiska möten (då var en medlem med virtuellt). Strategidiskussionen ordnades ävenså virtuellt.

Inför höstmötet 2021 som väljer styrelsen för 2022 tillsattes en valberedning för styrelsevalet. Följande personer ingick i beredningen: Ulf Gustafsson (FMA), Nora Strömman (Hörsel), Peter Rolin (Psykosociala), Lisbeth Hemgård (FDUV) samt Matthias Jakobsson (FSS).

Under verksamhetsåret uppdaterades förbundets strategi. Processen startades redan på hösten 2019 då både personal och styrelse hade ett inledande möte inför strategiarbetet. Coronapandemin gjorde att arbetet stannade upp. Under 2021 upptogs arbetet. Såväl styrelsen och personalen deltog i processen som utmynnade i SAMS nya strategi för 2022-2025.

Medlemskap och samarbete

Förbundet är medlem i följande organisationer: Vammaisfoorumi ry – Handikappforum rf, Förbundsarenan och SOSTE Finlands social och hälsa rf (SOSTE). Förbundet är med i organisationsnätverket Fundamental Rights Platform. Som arbetsgivare hör förbundet till EK och Hyvinvointialojen liitto rf. Verksamhetsledare af Hällström har varit ersättare i SOSTE:s fullmäktige samt representerat förbundet i finansministeriets Digi Arkeen-delegationen. Anna Caldén har representerat förbundet i redaktionsrådet för Handboken om funktionshinderfrågor. Hon har även representerat förbundet i Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder och Handikapporganisationernas Nordiska Råd. Marica Nordman har under året representerat förbundet i social- och hälsovårdsministeriets uppföljningsgrupp för förstärkande av klientens och patientens självbestämmanderätt samt i delegationen för likabehandlingsärenden. Elias Vartio har representerat förbundet i Handikappforums styrelse och i barnaombudsmannadelegationen.

Förbundet har samarbetat med olika organisationer inom funktionshinderområdet i Svenskfinland och i hela landet. Samarbetet sträcker sig utöver den sociala sektorns organisationer till andra tredje sektorns organisationer. Inom ramen för verksamheterna har förbundet varit med i olika nätverk.

Personal och kansli

Förbundets kansli är i organisationscentret i kvarteret Victoria på Medelhavsgatan 14 A på Busholmen Helsingfors. Hyresvärden är Stiftelsen kvarteret Victoria. I Vasa är kontoret på Rådhusgatan 23. Hyresvärden är Stiftelsen för utbildning och kultur. På grund av coronapandemin arbetade personalen i huvudsak på distans dock så att alla har varit en dag i veckan på kontoret.

Följande personer har varit anställda under verksamhetsåret:

Ledning och administration

- Ilona Salonen, tf. verksamhetsledare 1-31.1.2021
- Nina af Hällström, verksamhetsledare 1.2-31.12.2021
- Maj Ilola, koordinator för information och evenemang (deltid) 1.1-31.12.2021

Vänverksamheten

- Karolina Sjöberg, frivilligkoordinator studieledig 1.1-13.7.2021; moderskapsledig 14.7-31.12.2021
- Emelie Möllerström vik. frivilligkoordinator 1.1-31.12.2021
- Irene Bäckman frivilligkoordinator 1.9-31.12.2021; tjänstledig 1.1-31.8.2021
- Anna Caldén vik. frivilligkoordinator 1.1-30.9.2021
- Maj Ilola, koordinator Digital vänverksamhet (deltid) 1.1-31.5.2021

Verksamheten Juridiskt ombud

- Marica Nordman, juridiskt ombud 1.1-31.12.2021
- Elias Vartio, juridiskt ombud 1.1-31.12.2021

FUNK. Funktionsrätt i samarbete

- Mikaela Remes, chefredaktör 1.1-31.12.2021 (50%)

Platsen är ledig

- Ulla Jensen, administrativ assistent 1.1-30.6.2021 (60%)
- Andreas Lybeck, administrativ assistent 7.9-31.12.2021 (48%)

Bokförings- och redovisningstjänster har köpts av Bruna Byrån i Grankulla. Bokföringsavtalet sades upp med Bruna Byrån och från och med november övergick förbundet till Bokföringsbyrån Nooga Oy Ab. IT-stöd köps av NuData. Företagshälsovården köps av Eira läkarstation.

Ekonomi

Förbundets ekonomi har sin bas i Svenska kulturfondens verksamhetsbidrag samt i STEA-bidragen som beviljats till verksamheterna Juridiskt ombud och SAMS vänverksamhet. Under året har förbundet också fått projektfinansiering av STEA för att anställa en partiellt arbetsför person för allmänna uppgifter genom Platsen är ledig-programmet. Under verksamhetsåret har förbundet och dess verksamheter fått ett bidrag av Konstsamfundet för tidningen FUNK. och mindre bidrag av Stiftelsen Tre Smeder, Stiftelsen 7:de Mars fonden, Stiftelsen Rudolf och Emelie Gesellius fond för filantropiska och kulturella ändamål samt av Aktia-Stiftelsen i Esbo och Grankulla. Esbo stad beviljade även ett bidrag för verksamheten som äger rum i Esbo. Medlemsavgiften, som fastställdes av förbundets höstmöte 2020, var 1000 euro för verksamhetsåret.

Resultatet för administrationen är +2,31 euro. En överföring på 24 189,00 euro till följande år görs. För verksamheten Juridiskt ombud visar resultatet +0,88 euro. 20 446,00 euro överförs till 2022. SAMS vänverksamhet visar resultatet +0,40. 35 167,00 euro överförs till 2022. Digital vänverksamheten visar resultatet -1755,06. För Platsen ledig (2020) är resultatet +318,60 euro. Denna summa är en skuld till STEA. För Platsen är ledig C8537 visar resultatet +/- 0 euro. 11 231,05 euro överförs till 2022. Överföringarna av medel till följande år har sin grund i coronapandemin och de olika restriktionerna som har varit rådande sedan 2020. En stor del av aktiviteterna flyttades till digitala plattformar och en del av de fysiska tillställningarna inhiberades. Det här resulterade i mindre kostnader. Räkenskapsperioden för hela förbundet visar ett **resultat på +3,59**. Balansräkningens slutsumma visar **221 643,52 euro** per den 31 december 2021, mot 204 427,85 euro året innan.

10-årsjubileet firades 2021

SAMS har ordnat årliga sommarkonferens för aktörer inom sociala området under flera års tid. Dagarnas syfte är också att skapa kontakt och öka samarbetet på svenska mellan olika föreningar inom det sociala området. Under detta år ordnades ingen branschkonferens dels på grund av pandemirestriktioner dels för att förbundets 10-årsjubileum firades i oktober.

Jubileet skulle firas med en rad olika evenemang 2020 men coronapandemin satte käppar i hjulet för det. Verksamhetsåret 2021 präglades även vid olika tidpunkter av coronarestriktioner. Allt var färdigt planerat för en jubileumsfest! Tack vare en lite lugnare fas i spridningen av Covid-19-infektionen kunde vi förverkliga jubileet fredagen den 15 oktober på hotell Clarion på Busholmen. Ett hundratal gäster var på plats. Programmet bestod av en kavalkad anföranden om livet med funktionsnedsättning ur olika perspektiv. I programmet medverkade bland annat diskrimineringsombudsman Kristina Stenman, redaktör Marcus Rosenlund, författare Rosanna Fellman, föreläsare Jonas Helgesson från Sverige, samt europaparlamentariker Nils Torvalds. Före middagen blev det hälsningar och tal i Sky Room. Efter middagen ordnades Silent Disco som blev en succé.

2. SAMS VÄNVERKSAMHET

SAMS vänverksamhet förmedlar frivilligvänner med syftet att främja delaktighet och välbefinnande för personer med funktionsnedsättning. Detta uppnås genom att hitta personer som vill arbeta frivilligt och sammanföra dem med personer som har en funktionsnedsättning. Tillsammans bildar de ett vänpar eller en väncirkel. I verksamheten kallar vi personer med funktionsnedsättning för vänsökande och personer som vill göra frivilligt arbete frivilligvänner. Vänrelationen erbjuder en meningsfull fritidsgemenskap som är inkluderande, förebygger ensamhet och främjar delaktighet i samhället.

Den största delen av målgruppen är personer med funktionsnedsättning samt personer som vill göra frivilligarbete. Till målgruppen hör även en mindre del minderåriga personer med funktionsnedsättning. Det finns fler vänsökanden än frivilligvänner. Vissa får vänta längre tid på en vän och andra kortare tid. Det här beror på att SAMS vänverksamhets modell bygger på att det ska finnas gemensamma intressen hos vännerna.

Verksamheten bedrivs i huvudstadsregionen och i Österbotten samt finansieras med medel från STEA. Under år 2021 har verksamheten erbjudit olika frivilliguppdrag: fysiska, digitala, hybrida, scoutkompis och punktinsats. Många vänpar har inte kunnat träffas fysiskt utan träffarna fick övergå till distanskontakt.

Rekrytering och matchning

Tillfället då vänparet träffas för första gången tillsammans med koordinatören kallas *matchning*. Eftersom det finns fler vänsökanden i verksamheten så ligger mycket fokus på att hitta personer som vill göra frivilligt arbete, rekrytera nya frivilligvänner samt sporra dessa. Verksamheten söker även efter nya vänsökanden och för att synliggöra verksamheten och nå ut till målgruppen, presenteras verksamheten på olika ställen.

Under året har totalt 21 nya intresserade frivilliga och 22 vänsökanden anmält sig till verksamheten. 9 nya vänpar sammanfördes år 2021 och 6 aktiva vänpar har avslutat sina relationer under året. I slutet av året fanns sammanlagt 116 aktiva vänpar. På grund av pandemin är verksamhetens siffror lägre än tidigare.

Samarbete och nätverk

Koordinatorerna har medverkat i olika lokala nätverk för frivilligarbete både i Helsingfors och Österbotten. I nätverken utbyts erfarenheter och information om frivilligarbete. Nätverken arrangerar även olika seminarier, föreläsningar och evenemang för frivilliga.

Koordinatorerna har aktivt medverkat i Medborgararens verksamhet. De har bland annat fungerat som ordförande för Frivilligt på svenska-nätverket i Helsingfors. Under året har koordinatorerna deltagit i ett nytt projekt under namn JEP - Nuorten näköinen vapaaehtoistoiminta, vars syfte är att hitta unga frivilliga under 18 år. Koordinatören i Österbotten har aktivt under året fortsatt att utöka samarbetet till norra Österbotten. Koordinatören representerar även vänverksamheten i Österbottens organisationsdelegation.

Scoutkompisprojektet i Esbo, ett samarbete med Finlands Svenska Scouter, fortsatte under året. Projektet handlar om att sänka tröskeln för barn i behov av särskilt stöd att börja med scouting som hobby. Det handlar även om att ge scoutkårerna bättre förutsättningar och iver att välkomna en bredare målgrupp. För att ge alla barn möjlighet att vara med och scouta på lika villkor ansökte vänverksamheten tillsammans med Finlands Svenska Scouter om pengar från Aktiastiftelsen i Esbo-Grankulla att möjliggöra ett köp av en terrängrullstol, Hippocampe. Ansökan beviljades och stolen köptes in under hösten 2021. Verksamheten fortskred under året men på grund av rådande omständigheter har det inte funnits något aktivt scoutpar under 2021.

Under året planerades starten av en digital väncirkel för att nå målgruppen personer med psykisk ohälsa. Detta gjordes i samarbete med Psykosociala förbundet. Utbildning för frivilliga ordnades på våren 2021 via plattformen Teams. Den digitala väncirkeln drog sedan i gång under hösten med cirka 10 medverkande (7 deltagare och 3 ledare).

Fortsatt samarbete med projektet Lystra och Forststyrelsen. Projektet Lystra strävar bland annat till att utöka möjligheterna för att besöka Kvarkens skärgård om man har en funktionsnedsättning. Vänverksamheten hade även möjligheten att ha två praktikanter från Svenska social och kommunalhögskolan under året.

Sociala aktiviteter inom verksamheten

Vänverksamhetens sociala aktiviteter såsom gemensamma träffar och evenemang som vänner kunnat delta i har sett olika ut under året. De flesta evenemangen har ordnats digitalt men några evenemang har kunnat ordnas på plats. De flesta evenemang gick att flytta på förutom julfesten i Helsingfors. Vänverksamheten erbjöd en serie med tematräffar för vänpar på distans under våren. Vårjippet blev uppskjutet till sensommaren.

Den internationella Downs syndrom dagen uppmärksammades med en Rocka sockorna live-sändning tillsammans med DUV i Mellersta Nyland och Steg för Steg. Vi sände live från Luckan i Helsingfors med en tävling, musikuppträdande och filmvisning.

I samarbete med Röda Korset och flera andra anordnades i februari en fest med namnet I vänners lag.

Sensommarjippet ordnades i samarbete med Steg för steg. Bandet Crimson Peak spelade, man fick rita med gatukritor och äta våfflor. På jippet deltog vänpar och Steg för Stegs medlemmar. Vi delade ut tygkassar med SAMS vänverksamhets logo, som innehöll det nyaste numret av FUNK., vänverksamhetens broschyr, Steg för Stegs broschyr, penna och pins.

Under hösten var det även möjligt att ordna rekreation för verksamhetens vänpar. Må-Bra dagar ordnades både i Österbotten och i Helsingfors. I Österbotten var man på Norrvalla och testade på boxning, hade högläsning, gick sagopromenad och åt en gemensam lunch. I Helsingfors var man på Lappviken, testade på orientalisk dans, pysslade kort, katamaranpaddlade, testade att göra upp eld, fick information om olika vilda djursspår och avnjöt en god lunch ute.

Julfesten i Österbotten hölls som planerat på restaurang Box corner i Vasa. Eftersom Helsingfors julfest blev inhiberad sickade vi i stället ut en julklapp i form av fribiljetter till museum till deltagarna.

I slutet av året ville verksamheten uppmärksamma alla vänsökanden som står i kö, genom en julhälsning. I hälsningen rekommenderade man även de som väntar på vänner att vara i kontakt och uppdatera sin ansökan.

SAMS Vänverksamhet ordnade sammanlagt 11 träffar och evenemang under året 2021. 103 personer deltog sammanlagt på evenemangen. Biobiljetter, frukostkuponger samt biljetter till museum delades ut till aktiva vänpar under året för rekreation på egen hand.

Marknadsföring och information

Arbetsgrupperna fungerade som utgångspunkter för samarbete. I arbetsgrupperna ingår FDUV, Psykosociala förbundet, Förbundet Finlands Svenska Synskadade, FMA - Funktionsrätt med ansvar, Vasa sjukvårdsdistrikt, Kårkulla samkommun, Yrkesakademin i Österbotten och Helsingfors kyrkliga samfällighet.

Utbildningar

Utbildningarna har ordnats för att engagera nya frivilliga samt utbilda och motivera redan aktiva frivilliga. Utbildningarna har behandlat ämnen som delaktighet, bemötande, kommunikation, information om olika funktionsnedsättningar, FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, hur man tar hand om sitt välmående och hur man är ett stöd till andra, empatitrötthet, resiliens samt service och stöd. Utbildningarna har ordnats i samarbete med andra föreningar och organisationer. Under året 2021 ordnades 5 utbildningar. Totalt har utbildningarna haft 61 deltagare.

Presentationer

För att nå ut till fler intresserade håller koordinatörerna regelbundna presentationer om SAMS vänverksamhet. Under året har verksamheten presenterats för Axxells närvårdarstuderande i Pargas och Raseborg, psykosociala föreningen Sympati, Yrkehögskolan Arcadas socionomstuderande, Yrkesakademin i Österbottens närvårdarstuderande, Practicum närvårdarstuderande, studerandeföreningen SPIrres speciallärarstuderande Åbo Akademi, IB-linjen vid Vasa Övningsskolas gymnasium, integrationskväll vid Luckan i Helsingfors och IB-linjen vid Mattlidens gymnasium Esbo. Sammanlagt har det ordnats 10 presentationer under 2021. Det har varit 141 deltagare sammanlagt på presentationerna.

Informationsspridning

Verksamheten har varit synlig i media, FUNK., Vasabladet, Österbottens Tidning och Svenska hörsselförbundets tidning Vi hörs. Dessutom har verksamheten varit synlig i till

exempel Åbo Akademis studentkårs Kårkalender, Åbo Akademi speciallärarstuderande studerandeförening SPIrres Instagram händelse, Lappvikens Källa och Luckans sociala medier och medlemsbladet DUV Vingen info. Information om vänverksamheten har publicerats på webbsidor som vapaaehtoistyö.fi, fritid.fi och uusimaalaiset.fi.

Koordinatorerna har skickat ut nyhetsbrev och inbjudningar till frivilliga för att informera om aktualiteter och kommande evenemang. Det har även sänts ut nyhetsbrev på lätt svenska. Verksamheten utnämnde årets frivilligvän som uppmärksammades med blogginlägg och synlighet i media.

Verksamheten har startat en ny Facebook-grupp som riktar sig till alla inom verksamheten. Facebook-gruppen heter SAMS vänner. Verksamheten har regelbundet gjort inlägg och publicerat bilder på verksamhetens Facebook-sida, Facebook-grupp och Instagram-konto. Under året tog SAMS vänverksamhet också i bruk plattformen TikTok. Under året skrevs 87 inlägg på sociala medier inklusive förbundets webbplats.

3. VERKSAMHETEN JURIDISKT OMBUD

Juridiska ombuden arbetar för att göra samhället mera tillgängligt och likvärdigt. Verksamhetens tre grundpelare är: juridisk rådgivning, intressebevakning och information. Verksamheten arbetar för att förverkliga såväl FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa som social- och funktionshinderlagstiftningen på ett praktiskt och människonära sätt. I ett nötskal finns verksamheten till för att främja rättigheterna och rättssäkerheten för svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning och deras närstående. Verksamheten bidrar till att få målgruppens röster hörda i olika sammanhang, ge målgruppen insikter och hjälp i juridiska frågor samt sprida kunskap och information. En annan viktig uppgift är att bedriva påverkansarbete tillsammans med och för förbundets fem medlemsförbund.

Den huvudsakliga målgruppen för verksamheten är svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning och deras närstående samt det svenskspråkiga funktionshinderområdet (primär målgrupp). Även förtroendevalda, tjänstemän och studerande utgör en målgrupp (sekundär målgrupp), eftersom handlingar inom de här grupperna påverkar den primära målgruppen. Vi arbetar genom dessa funktioner med att den primära målgruppens mänskliga- och grundrättigheter och delaktighet alltid ska tryggas på ett jämlikt sätt.

En betydlig satsning inom verksamheten under 2021 var deltagande i Sitra Lab 3-programmet om flaskhalsar i demokrati, där verksamheten fokuserade på att förstärka de tvåspråkiga funktionshinderrådens inflytande i beslutsfattandet. Frågan har varit särskilt aktuell med tanke på de nya funktionshinderråden i de nya välfärdsområdena. Enligt oss kommer de kommunala funktionshinderråden att vara en viktig kunskapsresurs inom kommunalt beslutsfattande och dess roll bör ytterligare förstärkas.

Föreläsningar inom verksamheten har ordnats helt på distans under året, med föreläsningen på höstmötet undantaget. Till och med evenemangen som ursprungligen planerats i traditionell eller hybrid format förändrades till distansformat i och med omikron-vågen under senhösten 2021. Inom rådgivningen har den förlängda coronakrisen syns i bland annat fortsatt isolering och ökad illamående bland en del av våra klienter.

Juridisk rådgivning

En central målsättning för verksamheten är att förbättra vardagen för personer med funktionsnedsättning och deras närstående. Ett av de sätt med vilka målsättningen uppnås, är den juridiska rådgivningen. Rådgivning ges till alla klienter med juridiska frågor på svenska gällande funktionsnedsättning. Man kan kontakta oss oberoende av funktionsnedsättning eller medlemskap. Vi ger råd även till anställda inom organisationer i deras klientfrågor, andra anställda inom branschen samt andra intresserade av funktionsrättsliga frågor.

Under verksamhetsåret 2021 togs emot 192 kontakter med ett resultat på 382 juridiska frågor, med ärenden från Åland medräknat (Jmf. 140 enskilda kontakter år 2020, 145 år 2019, 166 år 2018 och 135 år 2017). Cirka en tredjedel av de här fallen handlade om rättelseyrkande eller besvär i myndighetsbeslut.

Av de som kontaktade oss var 32,8% svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning och 35,9% närstående till en person med funktionsnedsättning. 15,6% av kontakterna bestod av personal i funktionshinderorganisationer. 75% av de som kontaktade var kvinnor.

Inom rådgivningen fick personerna i hälften av ärenden svar på sin fråga inom en arbetsdag och två tredjedelar av fallen inom tre arbetsdagar. I 88% av fallen kunde vi ge svaret inom en vecka. Orsaker till längre svarstider kunde handla om ärendets mindre brådskande eller mera komplicerade natur samt individuella omständigheter. Av fallen var 24,5% mycket brådskande, 48,4% ganska brådskande (svar krävdes inom en vecka) och resten mindre brådskande.

Substansen i rådgivningsfallen varierade mycket. De största kategorierna var personlig assistans (13,5%), social försäkring (t.ex. utkomststöd och pension, 12%) och tjänster som stöder rörlighet (t.ex. färdtjänst, 12,5%), problem gällande rehabilitering och terapi (7,8%), intressebevakning och självbestämmande (7,8%), specifikt språkrättsliga frågor (5,7%) samt service som har med boende att göra (5,2%).

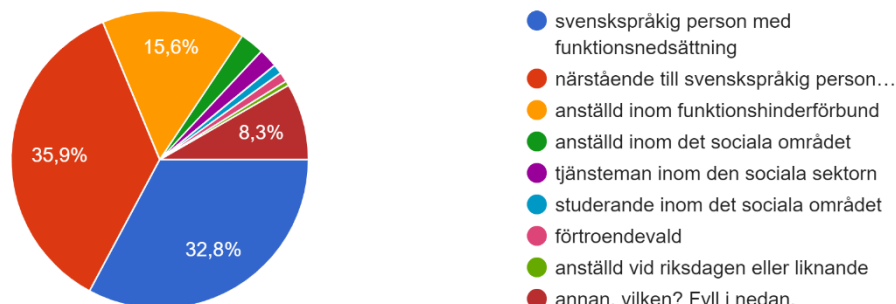
I rådgivningen märktes ännu coronapandemin i klientfrågorna som kom in. Dels kom det in frågor av människor med funktionsnedsättning vars liv berördes av pandemin, deras närstående och anställda inom medlemsorganisationerna. Främst gällde dessa frågor social försäkring och boendefrågor. Även frågor om barnens möjligheter till coronavaccin bland oense föräldrar var en frågeställning som belyste på utvecklingsbehov i nuvarande lagstiftning.

Responser vi har fått har huvudsakligen varit mycket bra. Enligt vår observation har klienterna varit nöjda med den juridiska hjälpen som de fått i sitt ärende. Generellt sett har råden uppfattats vara av stor betydelse och bemötandet gott, det framkommer även att det inte finns att tillgå juridisk hjälp på svenska inom dessa frågor någon annanstans. Vi har observerat att våra klienter ofta anser att det är svårt att förstå det juridiska språket och olika anvisningar, och det här har juristerna kunnat hjälpa klienterna med. Vi har även bett våra klienter att hålla oss uppdaterade om sitt ärende, och har på detta vis kunnat observera att klienternas intressen har kunnat föras framåt med vårt stöd. Resultatet av rådgivningen är att klienter fått bättre tjänster och att deras rättssäkerhet förbättrats.

Responserna visar också att kännedomen om verksamheten juridiskt ombud och dess rådgivning är viktigt och kan förbättra livskvaliteten hos de berörda. Det här tyder på att det finns ett klart och stort behov för den här typens verksamhet i Svenskfinland.

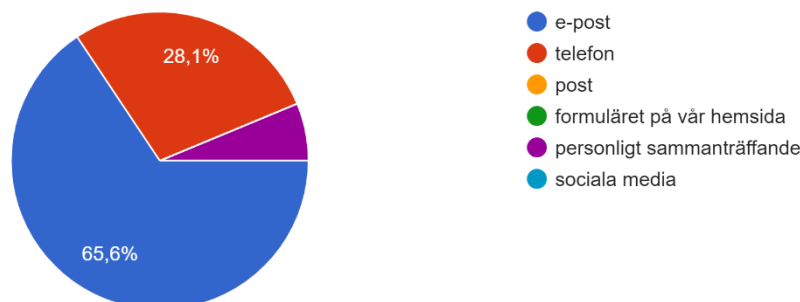
4. Vad tillhörde den som kontaktade oss för kategori av personer?

192 vastausta

3. På vilket sätt kontaktade klienten oss?

192 vastausta

Intressebevakning

Vi har arbetat för att målgruppens behov syns i beslutsfattandet och i lagstiftningsarbetet hos myndigheter. Vi har lyft upp finlandssvenska realiteterna och miljön som svenskspråkiga med funktionsnedsättning lever i. Utan vårt arbete hade behoven, utmaningarna och språkliga rättigheterna för vår målgrupp ofta glömts bort. Cirka 94% av svenskspråkiga intressenter och externa samarbetspartner bedömde i enkät att vi i vårt arbete i stor eller ganska stor grad ökat förståelsen om funktionshindersfrågor, utmaningar inom Svenskfinland samt lagstiftningsreformers relevans för målgruppen. Vi har direkt uppmärksammat lagberedare om existerande hinder i lagförslag och dylikt 32 gånger. Vi har under året allt som allt gjort 111 proaktiva påverkansinsatser där målgruppens intresse bevakats.

I feedbacken (24 svar) som vi samlat syns att vi gör påverkansarbete på bred front med flera olika slags aktörer i samhället, över sektorsgränserna. Vår roll i att lyfta upp funktionshindersfrågor och bidra med expertis uppfattas som mycket viktig, särskilt med

tanke på ett intersektionellt perspektiv. Flera poängterade även att det är väldigt få andra som har den här expertisen och perspektivet.

Flera stora lagstiftningsprojekt som berör juridiskt ombuds primära målgrupp har varit på gång under året. Verksamhetens budskap har varit att den svenskspråkiga minoriteten i alla avseenden bör vara i en jämlik position med den övriga befolkningen och att den svenska servicen måste tryggas på ett sådant vis som ger svenskspråkiga samma förutsättningar som ges till resten av befolkningen. Ett annat viktigt budskap som verksamheten har fört fram är att funktionshinderservicen måste ha en god standard även på svenska och att alla olika funktionsnedsättningar ska beaktas i de olika reformerna. Personer med funktionsnedsättning får inte ställas i en ofördelaktig position utan ska ha samma möjligheter som alla andra.

Verksamhetens position som en kunnig aktör inom funktionshinderfrågor har upprätthållits och utvecklats. Verksamheten har målmedvetet arbetat för att den primära målgruppens röster ska bli hörda i frågor som berör dem samt att deras människo- och grundrättigheter respekteras. Genom verksamheten får de svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning en röst i sammanhang där de inte annars skulle få en möjlighet att bli hörda. Nedan en lista på arbetsgrupper och teman för de viktigaste lagstiftningsreformerna och arbetsgrupper/nätverk som har varit aktuella inom verksamhetens intressebevakning under verksamhetsåret:

Lagreformer

Funktionshinderservicelagstiftningen

Vi har aktivt följt upp beredningen av nya funktionshinderservicelagstiftningen och lobbade både i egen regi och genom Handikappforum. Vi deltog på våren i fyra informella hörandetillfällen om nya funktionshinderservicelagen och har även upprätthållit informell kontakt till lagberedarna. I slutet av året fästes extra mycket uppmärksamhet i att försäkra att hela lagförslaget i sin helhet översätts till svenska. Behovet motiverades med lagreformens stora betydelse för grundrättigheterna och således stora vikt för den svenskspråkiga i befolkningen i Finland. Om dessa kännetecken uppfylls, bör hela regeringspropositionen i sin helhet översättas i enlighet med lagen och lagberedningens interna anvisningar. Lobbningen bar frukt med tanke på slutresultatet var att våra språkliga rättigheter respekterades i utlåtandet som publicerades i februari 2022.

Social- och hälsovårdsreformen

Vi har aktivt deltagit i arbetet med social- och hälsovårdsreformen. Vi har medverkat i strävan i att utveckla ett förslag till hur funktionshinderservicen på svenska ska ordnas tillsammans med andra organisationer inom fältet. Vi har gett utlåtanden och blivit hörda av social- och hälsovårdsutskottet och medverkat i olika nätverk. I samarbete med andra aktörer inom funktionshinderfältet har vi tagit fram konkreta förslag på hur de svenska frågorna ska beaktas i reformen. Vi deltog flitigt i arbetsgruppen Vård på svenska som upprätthölls av Svenska Finlands folkting. Arbetet resulterade i ett stödmaterial till de tvåspråkiga välfärdsområdena.

Övriga lagreformer och utlåtanden

Andra viktiga insatser inom intressebevakningen som vi gjort är bland annat 12 utlåtanden, 16 höranden hos bland annat ekonomiutskottet om anknutna enheter i upphandling, hos social- och hälsovårdsutskottet om äldre befolkningens funktionsförmåga samt även social- och hälsovårdsministeriets höranden om frågor gällande tillgänglighetsdirektivet. Andra lagstiftningsprojekt som juristerna varit med i under året gällde bland annat rehabilitering och arbetsliv, självbestämmanderätt och diskrimineringslagens delreform. Vi har kontaktats av media 8 gånger under året. Våra jurister har fungerat som sakkunniga bland annat i Yle Spotlights dokumentär, Svenska Yles nätreportage, Nyhetsbyrån SPT:s reportage och även bidragit med bakgrundsinformation till Åbo Underrättelser artiklar.

Nätverk

Verksamhetens jurister medverkar i flera nätverk via Handikappforum och i andra nätverk som behandlar frågor om svenska språket. Verksamheten upprätthåller ett nätverk för svenska aktörer och förberedde 6 möten med gruppen. I nätverket sammanförs även medlemsförbundens åsikter som verksamhetens jurister sedan för framåt i sitt påverkansarbete. Målet är att öka och sammanföra finlandssvenska aktörers påverkansarbete och intressebevakning.

De juridiska ombuden deltar i Handikappforums påverkansnätverk och i dess olika arbetsgrupper med huvuduppgiften att delta i arbetet med tanke på den svenskspråkiga minoriteten.

Teman och arbetsgrupper som har varit aktuella under året är bland annat social- och hälsovårdsreformen, funktionshinderlagstiftningen, FN:s funktionshinderkonvention, sysselsättning för personer med funktionsnedsättning, färdtjänst och rörlighet, rehabilitering, samt barn och unga med funktionsnedsättning.

Där till har verksamhetens jurister fått nya offentliga uppdrag under 2021:

- Elias Vartio blev medlem i den svenska sakkunniggruppen för Handbok om funktionshinderservice vid Institutet för hälsa och välfärd (THL).
- Elias Vartio har även medverkat i uppföljningsgruppen för genomförande av direktivet om gruppatalan samt i uppföljningsgruppen om offentliga samfunds skadeståndsansvar.
- Elias Vartio valdes även personligen till suppleant i Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden.
- Marica Nordman är medlem i uppföljningsarbetsgruppen för självbestämmanderättslagstiftningen.
- Elias Vartio fortsatte även år 2021 att fungera som medlem i Handikappforums styrelse och valdes under hösten 2021 till viceordförande för Handikappforum åren 2022–2023.
- Sedan tidigare fungerar Marica Norman i delegationen för likabehandlingssärenden och Elias Vartio i barnombudsmannens delegation.

Föreläsningsverksamhet och information

Föreläsningsverksamhet

Under verksamhetsåret har juridiskt ombud sammanlagt hållit 7 föreläsningar om funktionsrätt. Föreläsningar med följande rubriker hölls under år 2021: Nya funktionshindersservicelagen 2023 för Nykarlebys funktionshindersråd, Om att bereda sig inför framtiden för Minnesförbundet, Specialbehov och stödåtgärder i skolan för blivande speciallärare, Att sköta ärenden i brytningsskeden för föräldrar till elever vid Optima, Lagstiftning inom funktionshinderområdet för Arcada, samt Aktualiteter inom påverkansarbetet för medlemsförbunden. Förutom dessa har verksamheten arrangerat sammanlagt sju föreläsningar och diskussionstillfällen i samband med seminarier och möten samt två workshoppar för funktionshindersråden. I föreläsningarna och diskussionstillfällen deltog sammanlagt cirka 490 personer.

Funktionsrättsseminarium och frukostsnack om funktionshinder

År 2021 valde verksamheten att ordna det traditionella seminariet i kortare frukostsnackformat med temat "Dubbla roller". Under webinarierna 8 och 10 december behandlades temat unga omsorgsgivare och intressebevakning. Vi fick höra inlägg av Saul Becker, Jonna Skand, Eva Granholm, Henrietta Sten samt André Heikius. Under året ordnades även sedvanliga frukostsnack med teman som vardagssäkerhet samt hörsel och delaktighet. I webinarierna deltog sammanlagt ca 70 personer. I feedbacken fick vi vitsordet 4,6/5 av deltagarna

Workshop för funktionshindersråden

Under år 2021 medverkade SAMS jurister i Sitra Lab 3-programmet om demokratis trånga passager. Inom ramen för programmet ordnades två pilotworkshoppar. En för Vasa funktionshinderråd där tolv personer deltog i juni samt ett för funktionshinderråd och kommunala beslutsfattare från runt om i landet (Nykarleby, Vasa, Åbo, Helsingfors, Esbo, Tammerfors och Rovaniemi samt en observatörsgrupp). Sammanlagt ansökte över 60 personer om deltagande och till slut valdes cirka 36 att medverka. Till workshoppen bjöds i första hand funktionshinderråd där så väl funktionshinderrådsmedlemmar som också tjänstemän och politiska beslutsfattare kunde delta, eftersom avsikten var att främja och utveckla samarbetet inom kommunerna. I feedbacken fick vi vitsordet 8/10 av deltagarna.

Artiklar, texter och poddar 2021

Verksamheten skriver olika artiklar och texter till tidningar och webben. Nedan listas de artiklar som publicerats under året. Dessutom har verksamhetens jurister skrivit flera blogginlägg och så kallade mikroblogger på sociala medier.

Funktionsrätt i samarbete (FUNK.)

- "Bättre funktionshindersservicelag genom delaktighet och stärkta språkrättigheter", Marica Nordman i kolumnen juristen har ordet, Funktionsrätt i samarbete Nr. 1/2021
- "Statistik och valmöjligheter – på svenska, tack!" Elias Vartio i kolumnen juristen har ordet, Funktionsrätt i samarbete Nr. 2/2021
- "Flaskhalsar i demokratin", Marica Nordman i kolumnen juristen har ordet, Funktionsrätt i samarbete Nr. 3/2021
- "Avlägsnandet av funktionshinder börjar i hemmet", Elias Vartio i kolumnen juristen har ordet, Funktionsrätt i samarbete Nr. 4/2021
- "Nytt år, nya möjligheter till ökad delaktighet" Elias Vartios översikt om det kommande året, Funktionsrätt i samarbete Nr. 4/2021

Vi Hörs

- Design som delaktiggör, Elias Vartio, i Svenska Hörsselförbundets medlemstidning Vi Hörs Nr. 1/2021
- Hur uppföljs förverkligandet av FN:s funktionshinderkonvention i praktiken? Elias Vartio, i Svenska Hörsselförbundets medlemstidning Vi Hörs Nr. 4/2021

Synvinkeln

- KOLUMN: Ny lag om funktionshindersservice, Elias Vartio i FSS medlemstidning Synvinkeln nr. 7/2021

Tänään 2030

- "Tampereen raitiovaunu suunniteltiin yhdessä vammaisten kanssa – valtiolle miljoonien säästöt" av Elias Vartio i Sitras publikation Tänään 2030.

4. TIDSKRIFTEN FUNK.

Under året 2021 fortsatte den funktionshinderpolitiska tidskriften FUNK. – Funktionsrätt i samarbete att integreras i SAMS verksamhet. FUNK. är en journalistisk tidskrift med en upplaga på 4 800, vars mål är att fungera som ett språkrör för finlandssvenska personer med funktionsnedsättning och aktörerna på funktionshinderfältet samt erbjuda aktuellt funktionshinderpolitiskt innehåll.

FUNK. utkommer som papperstidning samt i RTF-format som lämpar sig för uppläsning exempelvis av talsyntetisatorer, och tack vare samarbetet med Finlands svenska taltidningsförening, som inleddes 2021, når tidskriften ut till personer med läsnedsättning via DAISY-formatet genom distribution via dator, surfplatta, mobiltelefon eller anpassade spelare t.ex. för synskadade och äldre personer.

2021 var tidskriften FUNK.:s första hela år som etablerad produkt. Tidningen överfördes från Finlands Svenska Handikappförbund till SAMS 1.1.2020 under dåvarande namnet SOS Aktuellt efter initiativ av tidningens huvudfinansierare STEA. Då tillsatte SAMS ett nytt redaktionsråd med representanter från alla SAMS medlemsförbund. Utgående från rådets feedback och en läsarenkät genomgick SOS Aktuellt en tidningsreform och utkom för första gången som FUNK. i slutet av år 2020.

Under verksamhetsåret 2021 fortsatte FUNK. att utvecklas som format i förhållande till uppdraget att erbjuda journalistiskt och populärsamhällsvetenskapligt innehåll med målet att höja kunskaper om funktionshinderrelaterade frågor bland svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning och olika samhällsliga aktörer. Tidskriften utkom fyra gånger under året – tre nummer med 36 sidor och ett extra tjockt julnummer med 48 sidor. Alla nummer hade ett specifikt tema: demokrati, psykisk hälsa, arbete och relationer.

Under årets gång lyfte FUNK. bland annat fram välfärdsområdesvalet, psykisk ohälsa, sysselsättningsåtgärder för personer med funktionsnedsättningar, personliga berättelser och internationella perspektiv på funktionshinder. Bland intervjuade fanns forskare, aktivister, tjänstemän, politiker och vanliga medborgare som berörs av funktionsnedsättningar. Serien 'Föreningshjälten' gav utrymme för aktiva frivilliga i funktionshinderföreningarna runtom i Svenskfinland och 'På jobbet' uppmärksammade anställda inom funktionshinderfältet.

Därtill har tidskriften varit en kanal där SAMS förmedlat information om sin verksamhet, bland annat i form av juristens kolumner om aktuell utveckling och debatt på fältet och case-personer via vänverksamheten.

Tekniskt gjordes allt större satsningar på illustrationer, redigering av texter, lättlästa segment, proffsiga fotografier och textbeställningar av yrkesskribenter.

Sammanlagt publicerades 156 sidor journalistiskt funktionshinderpolitiskt tidskriftsinnehåll i pappersformat och 59 webbartiklar på funk.fi. Under året fick FUNK:s e-tidning på Issuu-tjänsten över 1 500 läsare och dess webbartiklar nådde drygt 5 700 personer på Facebook.

Medlemmarna i FMA, FDUV, FSS, Svenska hörsselförbundet och Psykosociala förbundets föreningar fick fortsättningsvis tidningen som kostnadsfri medlemsförmån. Tf verksamhetsledare Ilona Salonen var ansvarig chefredaktör för årets första nummer, och från och med våren togs uppdraget över av ordinarie verksamhetsledare Nina af Hällström.

Nätverket med kunniga frilansskribenter och faktumet att den förnyade produkten blivit mer känd bland SAMS samarbetspartners har främjat produktionen av tidskriftens journalistiska innehåll. I takt med att ordet om den förnyade tidskriften spridit sig har fler nya skribenter, läsare, forskare och påverkare tagit kontakt med redaktionen för att erbjuda innehåll och idéer – ända från Sverige.

Tidskriftsinnehållet har uppenbarligen också nått medieproffs; under fjolåret lyftes två case-personer fram av Svenska Yles riksnyheter efter att dessa figurerat i FUNK. Också i övrigt har funktionshinderstematik fått mer utrymme både i finlandssvensk och finskspråkig media än tidigare – dock är behandlingen många gånger rätt ytlig och därmed erbjuder FUNK:s innehåll ett fördjupande komplement i en tid där många invecklade processer gällande funktionshinderfrågor pågår i samhället.

Under det nya året fortsatte chefredaktören med konsekvent uppföljning, utvärdering och utveckling FUNK:s redaktionsprocess samt samarbetet med tidningens redaktionsråd, som efter lanseringen av varje nummer fått ta ställning till hur väl innehållet tjänat tidskriftens olika målgrupper och hur tidskriftens roll utvecklats i förhållande till funktionshinderförbundens egna tidskrifter. Redaktionsrådets medlemmar under året 2021 var Matilda Hemnell (FDUV), Pernilla Nylund (Psykosociala förbundet), Gita Lindholm (Svenska hörsselförbundet), Henrika Jakobsson (FSS), Anna Caldén (FMA) och Lars Hedman (SAMS). Tillsammans har de bidragit med regelbunden feedback och innehållsönskemål, vilket gjort det möjligt att besvara olika målgruppers behov och konstant göra förbättringar i innehållet an efter.

Feedbacken på tidningen har visat att FUNK. efter sitt första hela verksamhetsår etablerats som produkt och intagit sin plats på funktionshinderfältet. Enligt rådsmedlemmarna bidrar den med en viktig röst i samhällsdebatten och dess förklarande grepp ger mervärde för läsarna. FUNK. har i flera omgångar beskrivits som "otroligt ambitiös" tidning med wow-effekt och oväntad bredd. Den har både lyft upp personliga berättelser av personer som berörs av funktionshinder och benat ut byråkratiska processer, lagändringar och fenomen på systemnivå.

Under det andra pandemiåret visade papperstidningen sin fortsatta styrka då FUNK. levererats direkt till mottagarnas postlåda. Tidningen har fungerat som sällskap särskilt för dem i målgruppen vars sociala stödverksamhet uteblivit och som tvingats leva isolerade i sitt hem. På grund av uteblivna fritidssysslor har många haft mer tid att sätta sig in i innehållet och nås av populariserad funktionshinderpolitisk information som från myndighetshåll kan vara svårförstådd och svåråtkomlig, särskilt för den del av målgruppen som inte nås genom digitala verktyg.

Det europeiska GDPR-direktivet har fortsättningsvis varit en utmaning för tidskriftens spridning: där SAMS medlemsförbund tidigare haft möjlighet att direkt få listor på mottagare av sina medlemsförbund, måste medlemmarna i dagsläget skilt beställa tidskriften, trots att dessa är berättigade till den som gratis medlemsförmån. För att nå ut

till medlemmarna har redaktionen testat lägga in reklam i medlemsförbundens tidskrifter och göra marknadsföring på sociala medier, vilket genererat ett antal nya prenumerationer, och detta kommer vara ett fokusområde också under följande år.

5. BIDRAGSUTDELNING TILL DEN SOCIALA SEKTORN

Förbundet delar årligen ut bidrag till aktörer inom den sociala sektorn. Denna utdelning sker med medel från Svenska kulturfonden. Utdelningen förstärker verksamhetsförutsättningarna för föreningar och organisationer samt bidrar till att förstärka det svenska i Finland. Bidrag beviljas såväl medlemsförbunden och deras medlemsföreningar som andra aktörer inom social- och hälsovårdens område. Bidrag tilldelas primärt verksamheter som stöder, tryggar och garanterar den svenska servicen inom den sociala sektorn.

Ansökningstiden för bidragen 2021 löpte i november 2020. Totalt kom det in 72 ansökningar och det ansökta beloppet uppsteg till 382 352 euro. Styrelsen beviljade totalt bidrag för 220 000 euro.

Beviljade bidrag för verksamhetsår 2021

VERKSAMHETS BIDRAG	2021
Ansökande	Beviljat
Adoptivfamiljer rf	2 000,00 €
Borgå psykosociala förening Ringen rf	1 000,00 €
Botnia Parkinsonförening rf	1 200,00 €
Dagcentret Hyddan	1 500,00 €
De Sjukas Väl i huvudstadsregionen rf	4 000,00 €
De Utvecklingsstördas Väl i Mellersta Nyland rf	1 400,00 €
De Utvecklingsstördas Väl i Vasanejden r.f.	5 000,00 €
De Utvecklingsstördas Väl i Östra Nyland r.f.	3 000,00 €
Distriktsföreningen Vasa Svenska Synskadade r.f.	1 200,00 €
Drogfri Ungdom rf	1 200,00 €
Duetto r.f	1 200,00 €
DUV De Utvecklingsstördas Väl i Västnyland r.f.	3 000,00 €
DUV I Karlebynejden r.f.	2 000,00 €
DUV Västra Åboland	4 000,00 €
EKENÄSNEJDENS INVALIDER rf	1 000,00 €
Emmaus Åland rf	1 500,00 €
Esbo och Grankulla Närståendevårdare och Vänner rf	700,00 €
FDUV rf	12 000,00 €
Finlands Svenska Autism- och Apergerförening rf	2 500,00 €

Finlands svenska taltidningsförening rf	5 000,00 €
Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.	5 000,00 €
FMA Funktionsrätt med ansvar	12 000,00 €
Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf	12 000,00 €
HiA hörselskadade i arbetslivet rf	2 500,00 €
Juriskt ombud rådgivning på Åland	3 000,00 €
Klubbhus Fontana Rf	2 000,00 €
KRAN rf	3 000,00 €
Kvinnohusföreningen i Jakobstadsnejden r.f.	4 000,00 €
Livsgnistan rf	1 000,00 €
Malax-Korsnäs Cancerklubb	1 000,00 €
Me osalliset ry Vi delaktiga rf	4 000,00 €
Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f.	1 200,00 €
Nykarlebynejdens hörsselförening rf	1 500,00 €
Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik	2 000,00 €
Närpes Reumaförening rf.	700,00 €
Närpesnejdens cancerklubb	1 500,00 €
Project liv rf	1 500,00 €
Psykosociala Förbundet rf	12 000,00 €
Psykosociala föreningen Contact rf	5 000,00 €
Psykosociala föreningen Cronblomman rf	1 000,00 €
Psykosociala föreningen Primula r.f.	4 000,00 €
Psykosociala föreningen Rågblomman r.f.	2 000,00 €
Psykosociala föreningen Svalan r.f.	4 500,00 €
Psykosociala föreningen Sympati rf	4 000,00 €
Psykosociala föreningen Träffpunkten rf.	2 000,00 €
Reumaföreningen Alma rf	1 000,00 €
Skipper rf	2 000,00 €
Specialvårdorganisationernas förbund Ehjä r.f.	1 300,00 €
Steg för Steg rf	5 000,00 €
Svenska hörsselförbundet rf	12 000,00 €
Svenska hörselskadade i Åboland rf	1 500,00 €

Svenska Synskadade i Västnyland r.f.	1 200,00 €
Svenska Österbottens anhörigförening r.f.	3 000,00 €
Sydösterbottens hörsselförening rf	2 000,00 €
Syd-Österbottens MS-klubb	1 500,00 €
USM r.f./Understödsföreningen för svenskspråkig missbrukarvård r.f.	4 000,00 €
Uudenmaan CP-yhdistys - Nylands CP-förening ry	2 000,00 €
Vasanejdens förening för mental hälsa rf	2 000,00 €
Vänstugan i Ekenäs rf	4 000,00 €
Västra Nylands Psykosociala förening Kompis r.f.	1 500,00 €
Ålands Autismspektrumförening rf	1 500,00 €
Ålands Intresseförening för psykisk hälsa - Reseda r.f.	2 000,00 €
Ålands Neurologiska förening r.f	1 200,00 €
Ålands Synskadade	1 500,00 €
Sammanlagt	197 000,00 €
PROJEKT BIDRAG	
Ansökande	Beviljat
KRAN rf	15 000 €
Pro Lappviken förening för mental hälsa rf	8 000 €
Sammanlagt	23 000 €
Beviljade bidrag 2021 TOTALT	220 000,00 €

BILAGA 1 : SAMS strategi 2022-2025

Mission

Förbundet arbetar för främjande och förverkligande av jämlikhet och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning och deras närstående.

Verksamheten riktar sig till personer som vill använda sig av det svenska språket eller finlandssvenskt teckenspråk i frågor som berör exempelvis deras hälsotillstånd och hjälpbehov. Avsikten är att förse människor med information om funktionsnedsättning på svenska. Förbundet förändrar attityder i samhället.

Vision

Förbundet är en **ledande aktör** och ett **svenskspråkigt språkrör** med **bred sakkunskap** inom funktionshindersektorn. Vi är **trovärdiga** och övriga aktörer anlitar vår expertis och medierna vänder sig till oss. Vi skapar **mervärde** genom **samarbete** med olika samhällsaktörer som har relevans för målgrupperna. Gemensamma projekt med bland annat andra funktionshinderorganisationer skapar nya möjligheter för påverkansarbete och ger större genomslagskraft än om varje aktör skulle verka skilt för sig. Förbundet arbetar holistiskt, helheten är större än delarna.

Värdegrund

Förbundets värdegrund utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I verksamheten arbetar vi för ett samhälle där:

Alla är jämlika.

Alla har självbestämmanderätt.

Alla är delaktiga.

Alla har grundläggande rättigheter och friheter.

Samhället utvecklas genom samverkan och dialog.

Målgrupp

Primära målgruppen:

- Personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga som använder svenska språket eller finlandssvenskt teckenspråk
- våra medlemsförbund

Sekundära målgruppen:

- aktörer som med sin verksamhet och/eller sina beslut påverkar den primära målgruppen, till exempel tjänstemän på kommuner och stat, anställda vid andra organisationer, förtroendevalda, beslutsfattare samt opinionsbildare

Hur når vi visionen

1. SAMS är en ledande aktör och ett svenskspråkigt språkrör för funktionshinderfrågor i Finland

Förbundet lyfter aktivt fram funktionshinderpolitiska frågor i sina nätverk och i offentligheten. Förbundet bevakar effektivt målgruppernas intressen i gemensamma och övergripande frågor gällande lagstiftning och tillämpningen av den. Förbundet arbetar för att förbättra livskvaliteten för personer med funktionsnedsättning.

FUNK. är en funktionshinderpolitisk tidskrift. I tidningen behandlas aktuella frågor ur olika synvinklar som är viktiga för målgrupperna ur olika synvinklar. I förbundet arbetar vi för att sprida information och öka kunskapen om funktionshindersrelaterade frågor. Tidningen stärker förbundets roll som språkrör.

2. SAMS har sakkunskap

Förbundet har expertis i funktionshinderfrågor. Inom verksamheten juridiskt ombud finns det specialiserad och aktuell kunskap om juridiken och lagstiftningen inom området. SAMS vänverksamhet motverkar ensamhet och främjar delaktighet. Verksamheten har kunskap om frivilligarbetets betydelse och dess effekter på individen och samhället. Förbundet hörs av olika instanser och aktörer. Medierna kontaktar förbundet som sakkunnig i funktionshinderfrågor.

3. SAMS är trovärdig

Erfarenhet, bred sakkunskap och professionalism ger förbundet trovärdighet. Hela organisationens arbetsätt genomsyras av jämlikhet, inklusion och gott bemötande: personalen är motiverad och engagerad.

4. SAMS skapar mervärde för sina målgrupper, för medlemmar och för övriga i samhället

Förbundets verksamhet är unik på svenska i Finland. Förbundet arbetar för en minoritet inom minoriteten. Vi erbjuder utmärkt svenskspråkig intressebevakning, rådgivning, information, frivilligverksamhet, funktionshinderpolitiskt innehåll och bidragsutdelning till den sociala sektorn. De här verksamheterna och påverkansarbetet ger de svenskspråkiga personerna med funktionsnedsättning bättre livskvalitet och främjar jämlikhet i samhället.

5. Samarbete

Förbundet samverkar och tar initiativ till samarbete med medlemsförbunden och övriga aktörer. Samarbetet ger nytta till målgrupperna. Det gemensamma arbetet görs bland annat inom intressebevakning, frivilligverksamhet och kommunikation.